

Zalecane zapisy dotyczące efektów rzeczowych i ekologicznych oraz sposoby ich potwierdzania.

4. Ochrona przyrody i krajobrazu (OP)

Lp.	Rodzaj zadania	Efekt rzeczowy	Efekt ekologiczny
1	OP 1.1. Działania związane z realizacją celów ochrony oraz zachowaniem przedmiotów ochrony obowiązujących w rezerwach przyrody, parkach krajobrazowych, obszarach chronionego krajobrazu, użytkach ekologicznych, stanowiskach dokumentacyjnych, zespołach przyrodniczo-krajobrazowych, w tym wdrażanie planów ochrony dla rezerwatów i parków krajobrazowych.	Określany indywidualnie w zależności od zakresu rzeczowego zadania np.: a) wykonanie i montaż ... tablic informacyjnych b) pielęgnacja ... szt. drzew c) wycinka ... szt. drzew d) wykaszanie traw na obszarze ... ha e) monitoring elementów przyrodniczych na powierzchni ... ha	– ochrona obszarów i obiektów cennych przyrodniczo na obszarze ... ha/gmin
	Sposób potwierdzenia uzyskania efektu	a) protokoły odbioru wykonanych prac	– sprawozdanie rzeczowe z realizacji zadania
2	OP 1.2. Zachowanie i wzbogacenie różnorodności biologicznej na obszarach chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody	a) wykaszanie traw na obszarze ... ha b) wycinka ... szt. drzew i krzewów c) wykonanie i montaż ... szt. zastawek d) odmulenie ... m cieku wodnego	– ochrona obszarów i obiektów cennych przyrodniczo na obszarze ... ha/gmin
	Sposób potwierdzenia uzyskania efektu	a) protokoły odbioru wykonanych prac	– sprawozdanie rzeczowe z realizacji zadania,
3	OP 1.3. Ochrona parków wpisanych do rejestru zabytków i parków o charakterze regionalnym	a) wykonanie cięć pielęgnacyjnych na ... szt. starodrzewu b) wycinka ... szt. drzew c) zakup i nasadzenie ... szt. drzew/krzewów/żywoptotów/roślin d) zakup i założenie ... szt. pułapek feromonowych	– odtworzenie zabytkowej zieleni na obszarze ... ha/gmin – poprawa warunków siedliskowych starodrzewu na obszarze ... ha – poprawa stanu zdrowotnego ... szt. drzew i krzewów – ochrona ... szt. drzew przed szkodnikami
	Sposób potwierdzenia uzyskania efektu	a) protokoły odbioru wykonanych prac	– sprawozdanie rzeczowe z realizacji zadania,
4	OP 1.4. Ochrona pomników przyrody, ochrona obiektów przyrody nieożywionej	a) wykonanie cięć pielęgnacyjnych na ... szt. starodrzewu b) wycinka ... szt. drzew c) zakup i nasadzenie ... szt. drzew/krzewów d) czyszczenie .... powierzchni jaskiń e) odsłonięcie ostańców skalnych na powierzchni ...	– odtworzenie zabytkowej zieleni na obszarze – poprawa warunków siedliskowych starodrzewu na obszarze ... ha – ochrona ... pomników przyrody/obiektów przyrody nieożywionej

Lp.	Rodzaj zadania	Efekt rzeczowy	Efekt ekologiczny
	Sposób potwierdzenia uzyskania efektu	a) protokoły odbioru wykonanych prac	– sprawozdanie rzeczowe z realizacji zadania,
5	OP 1.5. Rozwój ogrodów botanicznych	a) Zakup i nasadzenie ... szt. drzew/krzewów/żywoptotów/roślin b) Zakup ... szt. urządzeń niezbędnych do wykonania prac	– Stworzenie warunków do ochrony różnorodności biologicznej na ... ha
	Sposób potwierdzenia uzyskania efektu	a) protokoły odbioru wykonanych prac b) potwierdzenie zaewidencjonowania zakupionego sprzętu	– sprawozdanie rzeczowe z realizacji zadania,
6	OP 1.6. Działania na rzecz utrzymania i poprawy właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których zachowania zostały wyznaczone specjalne obszary ochrony siedlisk NATURA 2000	Określany indywidualnie w zależności od zakresu rzeczowego zadania np.: a) wykonanie i montaż ... tablic informacyjnych b) wycinka ... szt. drzew c) wykaszanie traw na obszarze ... ha d) monitoring elementów przyrodniczych na powierzchni ... ha e) wykonanie i montaż ... szt. zastawek f) odmulenie ... m cieku wodnego	– Zachowanie cennych ekosystemów na obszarze ... ha
	Sposób potwierdzenia uzyskania efektu	a) protokoły odbioru wykonanych prac	– sprawozdanie rzeczowe z realizacji zadania,
7	OP 2.1. Ochrona i rehabilitacja zagrożonych rodzimych gatunków zwierząt lub roślin	a) zakup i zasiedlenie ... szt. zwierząt b) introdukcja ... szt. roślin c) zabezpieczenie ... szt. gniazd d) zakup ... kg karmy e) obrączkowanie ... szt. ptaków	– Utrzymanie prawidłowego stanu liczebnego ... gatunków
	Sposób potwierdzenia uzyskania efektu	a) protokoły odbioru wykonanych prac	– sprawozdanie rzeczowe z realizacji zadania,
8	OP 2.2. Działania na rzecz utrzymania i poprawy właściwego stanu ochrony populacji gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk, dla których ochrony wyznaczono specjalne obszary ochrony ptaków NATURA 2000 oraz obszary specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000	Określany indywidualnie w zależności od zakresu rzeczowego zadania np.: a) wykonanie i montaż ... tablic informacyjnych b) reintrodukcja/introdukcja ... gatunków c) wykonanie i montaż ... stanowisk zastępczych d) zakup ... szt. zabezpieczeń przed dzikimi zwierzętami	– Utrzymanie prawidłowego stanu liczebnego ... gatunków – Zachowanie cennych ekosystemów na obszarze ... ha
	Sposób potwierdzenia uzyskania efektu	a) protokoły odbioru wykonanych prac	– sprawozdanie rzeczowe z realizacji zadania,
9	OP 3.1. Ochrona cennych przyrodniczo biotopów o dużej bioróżnorodności, w szczególności torfowisk, muraw kserotermicznych i zarośli śródpolnych	a) wykaszanie roślinności na obszarze ... ha b) usuwanie drzew i krzewów na obszarze ... ha c) wypas kóz i owiec na obszarze ... ha d) wykonanie i montaż ... szt. zastawek e) odmulenie ... m cieku wodnego	– Wzbogacenie bioróżnorodności na obszarze ... ha/gmin
	Sposób potwierdzenia uzyskania efektu	a) protokoły odbioru wykonanych prac	– sprawozdanie rzeczowe z realizacji zadania,

Lp.	Rodzaj zadania	Efekt rzeczowy	Efekt ekologiczny
10	OP 3.2. Renaturalizacja cieków wodnych z uwzględnieniem ich drożności dla organizmów żywych	a) odtworzenie meandrów rzeki na terenie ... b) tworzenie siedlisk podmokłych na obszarze ... ha c) umacnianie brzegów i dna na odcinku ... km d) wykonanie ... brodów e) wykonanie ... bystrzoków	– Stworzenie warunków do wzbogacenia różnorodności biologicznej na obszarze ... ha/gmin
	Sposób potwierdzenia uzyskania efektu	a) protokoły odbioru wykonanych prac	– sprawozdanie rzeczowe z realizacji zadania,
11	OP. 4.1. Zapobieganie masowym zagrożeniom zdrowotności drzewostanów	a) wycinka ... szt. drzew b) przebudowa ... ha drzewostanów c) zakup ... szt. pułapek feromonowych	– Odtworzenie zniszczonego środowiska na obszarze ... ha
	Sposób potwierdzenia uzyskania efektu	a) protokoły odbioru wykonanych prac	– sprawozdanie rzeczowe z realizacji zadania,
12	OP 5.1. Naprawianie szkód w środowisku przyrodniczym spowodowanych nadzwyczajnymi zagrożeniami: wicherami, pożarami i gradobiciem	Określany indywidualnie w zależności od zakresu rzeczowego zadania np.: a) usunięcie ... szt. powalonych drzew	– Odtworzenie zniszczonego środowiska na obszarze ... ha/gmin
	Sposób potwierdzenia uzyskania efektu	a) protokoły odbioru wykonanych prac	– sprawozdanie rzeczowe z realizacji zadania,
13	OP 6.1. Zakładanie mini ogrodów botanicznych, mini arboretów, w szczególności przy szkołach i przedszkolach	a) Zakup i nasadzenie ... szt. drzew/krzewów/roślin	– Powiększenie terenów zadrzewionych na obszarze ... m2 – Podniesienie świadomości ekologicznej ... uczestników zadania
	Sposób potwierdzenia uzyskania efektu	a) protokoły odbioru wykonanych prac	– sprawozdanie rzeczowe z realizacji zadania – oświadczenie o liczbie uczestników

Ww. wzory zapisów efektów rzeczowego i ekologicznego mogą ulegać pewnym modyfikacjom w zależności od rodzaju realizowanego zadania i jego zakresu. Oprócz przedstawionych propozycji zapisów dla wymienionych rodzajów zadań mogą pojawić się też zapisy efektu rzeczowego i ekologicznego stworzone tylko dla pojedynczych nietypowych zadań związanych z ochroną przyrody kwalifikujących się do dofinansowania ze środków WFOŚiGW.

¹ – oświadczenia, informacje i inne dokumenty przedkładane przez pożyczkobiorcę/dotowanego/jednostkę finansowaną, opracowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.